

DAL TI BOM
KLJUČE
NEBEŠKEGA
KRALJESTVA.

Mt 16,19

SKALA

LIST ŽUPNIJE RADOVLJICA

K VEROUKU ZVONI

Že september v šolo kliče bistre fante in deklice. Tako je napisano na prvem listu zelo starega šolskega berila. A še vedno velja september za začetek novega šolskega leta. Vendar pa tudi veroučnega! To se žal že bolj slabo sliši. Imajo prednost druge dejavnosti. Šport in tehnika in še kaj. Blaženi Anton Martin s Sloma se v svetih nebesih lahko samo žalostí. Kimavec, po slovensko, je na ukaz Marije Terezije nagnal v šole tudi dekleta. Cesarica je vedela, da morajo v svetu tudi one kaj veljati! Menda je rodila šestnajst otrok in je doumela, da bo šola koristila tudi njim. Verouk je bil nekoč napisan na prvem mestu, zdaj ga niti na zadnjem ni; močno priletni farani pogledjte v svoje prvo spričevalo! Naj se sam odloči, ko malo odraste – taka je zdaj pogosto starševska modrost. Ali pa res tudi modra? Modrost je namreč veliko več kot pamet. Zagotovo je možno uskladiti razne dejavnosti, če se zavedamo, kateri je tisti »boljši del, ki ji ne bo odvzet«, kakor je Marto glede njene sestre poučil Učenik. Kaže se pa tudi vprašati, kako deluje tako imenovani družinski verouk.

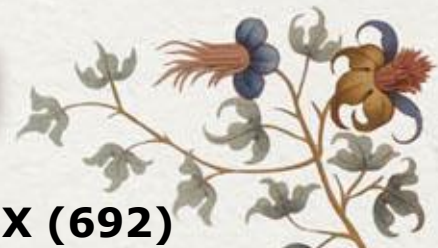

URADNE URE: PONEDELJEK, ČETRTEK in PETEK
poletni čas: 8.00 - 9.00 in 18.00 - 18.30
zimski čas: 8.00 - 9.00 in 17.00 - 17.30

IZDAL: ŽUPNIJSKI URAD RADOVLJICA,
Linhartov trg 30, 4240 Radovljica (odgovarja Andrej Župan, župnik)
TEL.: (04) 537 47 00, FAX: (04) 537 47 01, GSM: 041 861 411
EMAIL: zupnija.radovljica@rkc.si, TRR: 03127-1000010674

Nedelja, 8. 9. 2024 leto XXXIX (692)

Ta vsebuje redno skupno in zasebno molitev, nedeljsko sveto mašo, zakramente ... Žal se hitro izgovorimo na čas, ki, da nam ga zmanjka in saj je Cerkev za to, da nas poučuje v veri! Da, samo slišati jo moramo in ji slediti. Odločiti se je treba. Že zdaj in takoj. Berta Golob

NAŠI RAJNI: Veronika Pogačnik, roj. Kavčič, Lesce; Katarina Dijak, roj. Bohinc, Radovljica; Janko Grilc, Radovljica; Vinko Bogataj, Radovljica. Dolfka Žibert, roj. Prešeren, Radovljica; Milan Vrabl, Radovljica; Franc Beguš, Radovljica; Nada Pretnar, roj. Jovičič; Ana Prešeren, roj. Ahlin; Jože Hajnrihar, Radovljica. Gospod daj jim večni pokoj.

Za † Vinka Bogataja so za cerkev darovali: 160 € se je zbralo v škatli, ki so jo domači namenili namesto cvetja.

Za † Katarino Dijak so za cerkev darovali: 190 € se je zbralo v škatli, ki so jo domači namenili namesto cvetja. Bog plati!

NAŠI KRŠČENCI: Ema Grošelj, Radovljica; Elija Martinčič, Radovljica; Luka Topić, Mošnje; Jakob Podlesnik, Radovljica; Gloria Romavh, Lesce; Jonatan Bec, Radovljica. Čestitamo!

MOLITEV ZA NOVE DUHOVNE POKLICE: K molitvi za nove duhovne poklice smo vedno povabljeni in zato je prav, da s to prošnjo in zavzeto molitvijo pridemo pred Gospoda vsak ponedeljek po maši. Vabljeni.

ČIŠČENJE CERKVE: 14. 9.: Resman-Fajdiga; 28. 9.: Bohinc-Koselj; 12. 10.: ml. zak. sk.; 26. 10.: st. zak. sk.; 9. 11.: pritrkovalci, 23. 10.: ŽPS.

Zahvaljujem se vsem, ki požrtvovalno čistite župnijsko cerkev. Vabljeni tudi ostali, da se pridružite kateri od skupin. Čiščenje cerkve se začne običajno ob 8.00 oz. po dogovoru.

SKUPINA PRENOVA V DUHU vabi vsako sredo po sveti maši v župnijsko kapelo k molitvi in branju Svetega pisma. Vabljeni!

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO LIK NAKLO V SODELOVANJU S KULTURNIM DRUŠTVOM SOTOČJE RADOVLJICA vabi na razstavo Naše reke in sotočja. Fotografije razstavljata Damijan Janežič in Alojzija Murn. Ogled razstave bo možen med 4. in 10. septembrom 2024 v zakristijskem stolpu v Radovljici.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR REGRATOVE LUČKE vabi v svojo družbo otroke od 2. do 8. razreda. Pevske vaje imamo ob nedeljah, ob 9.00 v pevski sobi, v župnišču. Začetek pevske vaje bo 8.9. ob 9.00 v pevski sobi. (zborovodkinja Nika)

MLADINSKI PEVSKI ZBOR NAVDIH vabi v svoje vrste. S petjem lepšamo in poglobljamo svete maše. Če si že v devetem razredu, rad poješ, se družiš in želiš sodelovati pri svetih mašah, se nam pridruži, saj kdor poje, dvakrat moli. Prva vaja bo 7. 9. ob 19ih v pevski sobi, v župnišču. (zborovodkinja Ajda)

ODRASLI PEVSKI ZBOR SKALA išče nove pevce in pevke! veseli bomo vsakega, ki je pripravljen z dobro voljo in glasom pomagati našemu zboru, da bomo peli še lepše in še mogočneje. V teh časih velikokrat slišimo, da nas včasih najlepše poveže prav pesem. Pevske vaje imamo ob četrtek ob 20.00 in pojemo pri nedeljskih ter prazničnih mašah. Več informacij dobite na 051 387 942 (Gašper, organist).

KATEHEZA ZA ODRASLE:

V letošnjem novem pastoralnem letu nadaljujemo s katehezo za odrasle. Vodil jo bo g. Boštjan Hari vsako četrto soboto v mesecu po večerni maši (19. oktober, 23. november, 25. januar, 22. februar, 22. marec, 26. april, 24. maj). Veliko poučnega, zanimivega in tudi novega bomo slišali. Tukaj je nekaj naslovov (**Zakaj katoličani častimo Marijo? Zakaj katoličani častimo svetnike in relikvije? Odpustki – njihov resnični pomen Psihoterapija in Biblija: 10. zapovedi biblične psihoterapije**). Morda mislimo, da vse vemo, ker preberemo na internetu. Bodimo odprti za nova spoznanja. VABLJENI.

ŠKOFIJSKI MOLITVENI DAN ZA NOVE DUHOVNE POKLICE 2024

V soboto, 14. septembra 2024, na praznik Povišanja Svetega Križa, bo na Brezjah škofjski molitveni dan za nove duhovne poklice.

Ob 9. uri se bo pričela molitvena ura, ob 10.00 pa bo sveta maša, ki jo bo daroval ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. **Med sveto mašo bo naš bogoslovec Jure Sovinc sprejet med pripravnike za diakonat in prezbiterat, ter prvič oblekel talar;** bogoslovec Rok Gornik iz župnije Ribnica pa bo prejel službo akolita (mašnega pomočnika).

Vabljeni, da se slovesnosti udeležite v čim večjem številu in in v molitvi podprete naše bogoslovce, molite za nove duhovne poklice ter za že posvečene, za njihovo svetost in stanovitnost.

POT H KATOLIŠKI VERI V DEKANIJI RADOVLJICA

Dekanija Radovljica vabi k vpisu v KATEHUMENAT = priprava odraslih na prejem zakramentov uvajanja v krščanstvo (krst, prvo sveto obhajilo, birma) v Katoliški Cerkvi. KJE? Srečanja bodo potekala v župnišču na Breznici – Breznica 9, Breznica. KDAJ? Dvakrat mesečno; uvodno srečanje v četrtek, 3. oktobra 2024, ob 20.00.

PRIJAVE: 041 618 496 (Gašper Mauko, župnik) ali zupnija.breznica@gmail.com

Predavanje: 'Hvaležnost - pot do lepšega življenja - korak v zadovoljstvo' Sobota, 12. oktober 2024, po večerni sveti maši

Predava: p. Milan Bizant DJ

Opis: Če bomo čakali, da se bodo stvari okoli nas izboljšale, uredile in bomo potem lahko zadovoljni v srcu, bomo zelo dolgo čakali. Morda sploh ne dočakali. Da ne bi ostali v pritoževanju, jamranju in nezadovoljstvu predlagam pot hvaležnosti, da se zavemo darov in zanje zahvaljujemo. Skupaj lahko poiščemo točko, kjer začnemo. Na predavanju bo podanih nekaj konkretnih možnosti. Hvaležno srce je nekaj najbolj dragocenega v človekovem življenju. Pridružite se nam na predavanju v župnišču v soboto, 12. oktobra po maši.

Dr. Scott Hahn: ŽIVI IN PRIČUJ

PRVO PODROČJE EVANGELIZACIJE: KRŠČANSKA DRUŽINA

Naš dom mora biti kraj, kjer je Božja ljubezen vidna, osebna, in resnična, kraj kjer prenašamo vero otrokom, s tem pa tudi znamenje za širšo skupnost, v kateri živimo in delamo. Naš prispevek k novi evangelizaciji je odvisen od tega, kolj ko bodo naše družine resnično postale domače cerkve. Ne glede na to, ali nas Bog kot zakonce kliče k oznanjevanju evangelija v tujini ali v domači soseski, bomo to delo opravljali bolje, če bomo versko življenje najprej negovali v lastni družini. Za to pa mora biti izpolnjenih najmanj sedem pogojev.

1. Zakonca naj si prizadevata za zvestobo poročnim obljubam.

Temelj domače cerkve je zvesta ljubezen med zakoncema. Možje so dolžni ljubiti svoje žene kot svoja lastna telesa (Ef 5,28). Enako velja za žene. Zaradi svetosti zakramenta poroke smo v zakonu možje in žene poklicani k svetosti. Naš zakon je okolje, v katerem smo poklicani k stalnemu spreobračanju in poglobljanju vere. Za spreobrnjenje potrebno milost pa prejemamo z umiranjem samemu sebi v prid zakonca. V praksi to pomeni, da moramo biti zvesti, ljubeči in pozorni. Drug drugega moramo prenašati in si odpuščati, kakor Bog odpušča nam (1 Kor 7,10-24; Ef 4,32). Predvsem pa moramo zakoncu dati prednost pred vsemi drugimi odnosi, interesi in načrti. Na ta način priznavamo, da nas Bog v zakon ni poklical zaradi našega uživanja in ugodja, temveč zaradi našega posvečenja. Posvečujemo pa se z vsakodnevnim zatajevanjem samega sebe. Večina teh žrtev bo majhnih - velikodušna pomoč, skrb no opravljene hišne dolžnosti,

zahvaljevanje namesto godrnjanja vendar bomo po njih prejeli milost za sprejemanje večjih, ko pride njihov čas.

2. Matere in očetje naj bodo prvi evangelizatorji svojih otrok.

Prva spoznanja o Božji ljubezni dobijo otroci od staršev; ne iz razlag ali knjig, ki jim jih preberemo, temveč iz ljubezni, ki jim jo izkazujemo. V Boga se bodo naučili zaupati, če bodo videli, da mu mi zaupamo. Verovali bodo, da jim je Bog vedno pripravljen pomagati, če jim bomo mi vedno priskočili na pomoč. Božjo moč, modrost, usmiljenje, pravičnost, potrpljenje in prijaznost doživljajo takrat, kadar smo mi do njih močni, modri, usmiljeni, pravični, potrpežljivi in prijazni. Drugače pa ne. Koliko se bodo naučili, je v veliki meri odvisno od nas. Enako velja za verouk. Verska vzgoja v šolah ali župnijah ne bo dosegla svojega učinka, če je doma ne bodo podkrepili starši. Naj ponovim: za posredovanje vere otrokom so zlasti odgovorni starši, ne pa župnik ali katehist. Samo zvesta ljubezen do zakonca in krščanske vere še ni dovolj, ampak si moramo tudi dejavno prizadevati za versko vzgojo svojih otrok. Naša prva naloga je, da jim oznanjamo Kristusa z besedo in dejanji, z njimi molimo in jim govorimo o Bogu: da nas ima rad, na kakšne načine nam je svojo ljubezen izkazal v naši zgodovini in kako nam jo še vedno izkazuje. Naša naloga je tudi, da jih čim pogosteje vodimo k zakramentu, jih učimo častiti Boga v cerkvi in zunaj nje ter izkazovati krščansko ljubezen vsem. Svetopisemski modrec naroča staršem: »Vzgajaj otroka primerno njegovi poti. Tudi ko se postara, ne bo krenil z nje« (Prg 22,6).

3. Družine naj postanejo kraj molitve.

Doma lahko, na primer, po večerji skupaj zmolimo rožni venec in pokrižamo otroke, preden jih damo spat, zjutraj pred odhodom v šolo in službo svoj dan z molitvijo izročimo Bogu. Lahko se udeležujemo pobožnosti, kot je češčenje Najsvetejšega, na domačem dvorišču postavimo lurško votlinico ali »bogkov kot« v dnevni sobi. Svoje in godove najljubših svetnikov lahko proslavimo z izborna večerjo, se vzdržimo mesa ob petkih in se pokrižamo, kadar gremo mimo cerkve. Te dejavnosti, ki nam ne vzamejo veliko časa, nam pomagajo, da svoje srce in misli osredotočamo na Boga in otrokom pokažemo, da je z nami vsak trenutek. Otroci se učijo s posnemanjem staršev. Kadar z njimi molimo, se učijo moliti. Ko poslušajo naš pogovor z Bogom, se učijo pogovarjati z Njim. Od nas se učijo zatekati se k Bogu v raznih potrebah, ga častiti, prositi odpuščanja in se mu zahvaljevati. Srce našega postulata je – oziroma bi mogla biti molitev.

4. Maša naj postane središče družinskega življenja.

»Brez maše ne moremo živeti« so odgovorile krščanske družine rimskemu sodniku. In jim tudi ni bilo treba, ker jih je sodnik takoj poslal v smrt. Družinam v današnjem svetu je glede tega veliko lažje.

Da bi hodili k maši, nam ni treba izbirati med življenjem in smrtjo. Pač pa se moramo včasih odločati med mašo ali nogometno tekmo svojih nadobudnežev. Tudi mi imamo skušnjave, ki jih moramo premagati, da bi hodili k maši vsaj ob nedeljah, če že ne tudi med tednom. Vse drugo izhaja iz tega. Mašo namreč potrebujemo, da bi lahko živeli po Božji volji in ljubili – ne le prijateljev, ampak tudi sovražnike. Moč za to pa nam daje vstali Kristus, ki je premagal smrt in je navzoč v evharistiji. Vse drugo izhaja iz tega.

5. Domača cerkev naj postane ognjišče ljubezni

Družine pričujemo že z načinom medsebojnega pogovora, s tonom glasu in toplino, ki si ju izkazujemo z besedami in dejanji. To je najprej pričevanje za naše otroke, nato pa tudi za prijatelje in sosede. Enako velja za spoštovanje v vseh stvareh. Če o družinskih članih mislimo in govorimo samo dobro, jim dajemo prednost, z njimi molimo, delamo, se učimo in tudi zabavamo, nenehno pričujemo o lepoti družinskega življenja in dostojanstvu vsake ga posameznika v družini. Čeprav se dobrodelnost začne doma, se tam ne konča. Vrata naših domov bi morala biti vedno odprta za tiste, ki potrebujejo družbo, pogovor ali tolažbo. Krščansko gostoljubje v obliki večerje, spodbudne besede, tudi svetopisemske, ali celo nudenje prenočišča brezdomcem (za krajši ali daljši čas) so načini izkazovanja ljubezni, ki presega družinski okvir in izžareva navzven. Tu so še dela usmiljenja, tako telesna kot duhovna: hranjenje lačnih, obiskovanje bolnih, skrb za vdove in sirote. Ta dejanja bi morala postati za nas enako pomembna kot ogled sobotne nogometne tekme. Pravzaprav še bolj. Enako velja za dajanje miloščine. »Molitev s postom je dobra, beremo v Tobijevi knjigi,« a bolje kot oboje je miloščina s pravičnostjo ... Boljše je dajati miloščino kakor kopičiti zlato. Miloščina rešuje smrti in očiščuje vsakega greha; kdor daje miloščino, se bo nasitil življenja« (Tob 12,8-9).

6. Bodimo zvesti.

Iz del sociologov in zgodovinarjev, kot je Rodney Stark, je jasno razvidno, da so bili prvi kristjani zvesti. Zvesto so se držali nauka Cerkve in si prizadevali uresničevati Kristusovo naročilo: »Spolnujte vse, kar sem vam zapovedal« (Mt 28,20). Bili so zvesti svojim zakoncem, niso splavljali nerojenih in ubijali novorojenih. Skrbeli so za svoje umirajoče sosede, ker je to od njih zahtevala vera. To je zanje pomenilo biti kristjan. Tudi mi si moramo po njihovem zgledu prizadevati za življenje v skladu s cerkvenim naukom in visokimi merili, ki nam jih je postavil Kristus. Ne kliče nas le k zavračanju tega, kar časti in povečuje naša s spolnostjo obsedena, modernistična, materialistična in potrošniška družba, ampak nas vabi: »Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče« (Mt 5,48). To pa pomeni boriti se proti nečimrnosti, napuhu, požrešnosti, pohlepu, zavisti,

poželenjem, jezi in lenobi ter negovati kreposti, kot so ponižnost, zmernost, velikodušnost, dobrodelnost, čistost, potrpljenje in stanovitnost. Morda se nam to zdi nemogoče. In bi tudi bilo - brez Božje milosti. Še z njeno pomočjo bomo kdaj padli. Tudi prvi kristjani so. V boju s skušnjavami so se spotikali in padali, vendar so vedno znova vstali. Spovedovali so se svojih grehov in začeli znova. Nikoli pa niso grehu rekli nič drugače kot greh in niso po skušali izenačevati Cerkvenih norm z družbenimi. Detomor splav, kontracepcija, istospolni odnosi in ponovna poroka (če ni Cerkev prve razglasila nično) so za bili zanje v nasprotju z ravnim in Božjim zakonom. Prvi kristjani so te grehe sovražili enako močno, kot so ljubili grešnike, ki so padli vanje.

Tudi mi moramo slediti njihovemu zgledu.

7. Gojimo krepost upanja.

Že več kot trideset let vsak večer naša družina nadaljuje izročilo, ki so ga uvedli ženini starši. Pri večerji se mora vsak od nas spomniti nečesa dobrega, kar je doživel ta dan, in to deliti z drugimi. V nedeljo pa vse dobre stvari, ki so se nam zgodile v minulem tednu, zapišemo v knjigo, ki jo hranimo v jedilnici. Čeprav so tudi dnevi, ko se dobrih stvari težje spomnimo, nam je to izročilo vedno koristno, ker v nas krepi duha hvaležnosti. Z njim poskušamo ostati zvesti naročilu svetega Pavla v Pismu Filipljanom: »Sicer pa, bratje, vse, kar je resnično, kar je vzvišeno kar je pravično, kar je čisto, kar je ljubeznivo, kar je častno, kar je količkaj krepostno in hvalevredno, vse to imejte v mislih« (4,8). Zakaj je to pomembno? Stark govori med obupom, ki je navdajal poganski svet v Rimu, in upanjem ki ga je izžarevala zgodnja Cerkev. Prvi kristjani so v upanju ž veli in se veselili (Rim 5,2). Verjeli so v Kristusove obljube in se zavedali, da njihova domovina ni na tem svetu. »Ker imamo torej tako upanje, živimo v velikem zaupanju,« je zapisal Pavel (2 Kor 3,12). To upanje jih je hrabilo in jih osvobajalo težav, ki so pestile rimsko cesarstvo v njegovih zadnjih dneh. Ker njihovi upi niso bili vezani na ta svet, ampak na prihodnjega, so lahko vsem velikodušno izkazovali ljubezen in se darovali. Tudi mi moramo gojiti enako upanje – osebno in v naših družinah. Zaupati moramo, da kljub krizi v naši družbi ni še nič izgubljenega. Naše poslanstvo se začne doma in se ga moramo lotiti danes, takoj. In nikoli ni prepozno odgovoriti z »da« na to poslanstvo. Nikoli ni prepozno za začetek nove evangelizacije – v naših zakonih in domovih.

URNIK VEROUKA:

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
14.00	4. razred			3. razred
15.00	5. razred	7. razred	6. razred	8. razred
16.00		2. razred	1. razred	9. razred

NOVO VEROUČNO LETO: Vzgoja se začne v družini, to so starši obljubili že pri krstu svojega otroka, verouk je tako le nadgradnja odnosa z Bogom, ki ga je otrok pridobil od svojih staršev. Brez nedeljske svete maše si ne moremo predstavljati krščanskega življenja. Fante, ki so že prejeli sveto obhajilo, vabim, da se pridružijo ministrantom. Šolarji lepo vabljeni, da se vključijo v cerkveni otroški pevski zbor, da bodo lepo sodelovali in še globlje doživljali skrivnost svete maše.

SREČKO HUTH – PARTIZANSKI UMOR NA KOPRIVNIKU

Za vas piše: Ivo Žajdela Objava: 22. 10. 2023

Duhovnika Srečka Hutha so komunistični vosovci na grozovit način umorili 19. oktobra 1943 pri Koprivniku nad Bohinjem.

Duhovnik in mučenec Srečko Huth se je rodil pred sto leti, 9. junija 1907 v Ljubljani. Mladost je preživel v Radovljici in Podkorenu. Po odločitvi, da postane duhovnik, je stopil v ljubljansko bogoslovno semenišče. Mašniško posvečenje je prejel 5. julija 1931.

Kot kaplan je najprej deloval v Kočevski Reki in na Gorjah pri Bledu. Od tam je leta 1933 odšel v Moravče, leta 1935 v Črnomelj, kasneje pa še v Polje pri Ljubljani. Bil je goreč cerkveni govornik, moder in priljubljen spovednik in izvrsten katehet. Nazadnje je bil veroučitelj v Šentvidu pri Ljubljani, dokler ga niso leta 1941 zasedli Nemci. Z mladino je rad hodil v hribe. Imel je veliko veselje do potovanja, obiskal je vrsto evropskih dežel, veliko pa je tudi pešočil. Eno od takšnih poti, peš romanje na Višarje, je leta 1999 v Zavezi (št. 33) opisal Mirko Kambič. Isti avtor je v tej številki Zaveze doslej najbolj podrobno opisal medvojno Huthovo usodo.

Novomašnik Srečko Huth, z materjo in sestro, 12. julija 1931

IZDAJALEC, ČE JE REŠEVAL LJUDI PRED NASILJEM OKUPATORJA?

Ko so leta 1941 Nemci začeli z gorenjske izganjati duhovnike, se je Srečko Huth umaknil v Ljubljano. Kmalu je odšel v Šentjošt nad Horjulom oziroma na bližnjo podružnico sv. Ane v Butajnovi, tik ob razmejitveni nemško-italijanski črti, ki je bila posejana z minami. Skrivaj je prečkal to krivično mejo in hodil na Gorenjsko, kjer je opravljal duhovniško službo po župnijah, ki so ostale brez duhovnika. Prevideval je bolnike in skrivoma maševal. Že julija 1942 se je za las izognil smrti. Iskali so ga partizani, ki so tega leta umorili šestnajst duhovnikov. Ker ga niso našli, so razmetali njegovo sobo in razrezali celo žimnico na njegovi postelji. Iskali naj bi dokumente o njegovem sodelovanju z Italijani in Nemci, kar je bil seveda samo izgovor. Je morda duhovnik Huth izdajal, ko je šel v Horjul k Italijanom in dosegel, da so izpustili može in fante, ki so jih aretirali pred cerkvijo v nedeljo po maši? Je mar sodeloval z Nemci, ko se je v stalni nevarnosti pred njimi tihotapil čez mejo, da bi prevedel bolnika, opravil pogrebne molitve nad pokojnikom, ali podelil prvo obhajilo malim otrokom? Odgovori na ta vprašanja res niso potrebni, toda kljub temu bi Hutha najbrž ubili, če bi ga tedaj našli, je decembra 1998 v Zavezi zapisal Janko Maček. V roke so ga dobili kasneje.

Jeseni 1943 se je spet odpravil na Gorenjsko (Kambič je zapisal, da že konec leta 1942 ali v začetku 1943), kjer je skrivoma vršil svoje poslanstvo. Gibal se je med dvema nevarnostma, med nemških okupatorjem in med komunističnimi revolucionarji. Izkazalo se je – tudi pri njem – da so bili slednji veliko nevarnejši. O njegovi smrti so doslej pisali trije avtorji: Jože Dežman, Rok Aleš in Mirko Kambič, prvi v Borcu, druga dva v Zavezi.

KOMUNISTIČNI VOSOVCI SO UMOR NAČRTOVALI

VOS (Varnostno obveščevalna služba OF) je v posebnem pismu že 21. avgusta 1943 naročila svojim sodelavcem v Bohinju, naj opravijo s Huthom kot domnevnim (!) organizatorjem »bele garde«. Dodano je bilo naj iz njega skušajo izvabiti imena drugih duhovnikov.

V dokumentu VOS okrožja Jesenice z dne 13. januarja 1944, številka 5/44, so zapisali: »Pošiljam seznam vseh izdajalcev, ki so bili justificirani od meseca septembra dalje ...« Poimensko so navedli deset imen, od katerih je bil le eden Nemec, devet pa Slovencev. Seznam je navajal le umorjene na območju Bohinja. Kot četrtega so napisali Srečka Hutha. Dodali so: »Z ozirom na pismo OK VOSA Jesenice z dne 21. avgusta 1943 je bil likvidiran 19. oktobra 1943.«

Kot je razvidno iz nekega drugega vosovskega dokumenta, so vosovci Huthov umor skrbno načrtovali. To se vidi iz »Poročila št. 16 – Na položaju 1. 11. 1943«, ki ga je poslal sekretar OF za rajon I. Bohinjski tovarišu S. Z. na Okrožni komisiji VOS Jesenice.

PRIČEVANJE ROKA ALEŠA O UMORU

Vos je očitno natančno vedela, kdaj bo Hutha lahko ugrabila. To se je zgodilo 18. oktobra 1943 – Huth je hotel na Koprivniku mladini podeliti prvo obhajilo –, ko sta ga dva partizana, preoblečena v nemško uniformo, ugrabila na cesti iz Jereke na Koprivnik, kot so zapisali v OF poročilu. Rok Aleš je ta podatek dopolnil. V Zavezi je bilo leta 1994 objavljeno njegovo pričevanje, kjer je zapisal, da je njegova sestra z družino živela na Jesenicah. Njen mož je delal v železarni. Imeli so štiri otroke, sina Mirka in tri hčerke. Leta 1943 je bil fant vpoklican v nemško vojsko. Odšel je raje v partizane. Nemci so v povračilnem ukrepu družino preselili v bližino Nürnberga. Aleš je ostal z Mirkom povezan in štirikrat ga je obiskal v gozdu nad Sv. Križem. Ko sta bila nekoč sama, ga je Mirko zaupno vprašal: »Stric, ali poznaš kakega duhovnika iz Šentvida, Hutha po imenu? Veš, da je bil nemški vohun. Tu naokrog je hodil. Zadnjič so ga naši aretirali, ko je šel maševat na Koprivnik. Domačin ga je peljal iz Bohinja na kmečkem vozu. Iz zasede sta ju ustavila dva partizana, oblečena v gestapovsko uniformo. Hutha sta aretirala, kmetu pa ukazala domov. Potem so ga obesili na drevo, spodaj zakurili in ga spuščali na ogenj. Bil je že ves opečen, pa ni hotel ničesar priznati.«

Iz tega pričevanja se vidi, da sta partizana (vosovca) Hutha načrtno ugrabila preoblečena v gestapovski uniformi, vpričo voznika, ki je Hutha peljal na Koprivnik, da bi tako zbrisali sledi za svojim umorom. Krivi naj bi bili Nemci.

Srečko Huth

VOSOVSKA »PALICA« STRAHOVITEGA MUČENJA

V omenjenem poročilu sekretarja OF je podpisani tovariš E. zapisal: »Med zasliševanjem smo igrali pravzaprav nekak cirkus.« Šlo je za to, da bi tudi z zvijačo kaj izvedeli. Huth je povedal običajne stvari: da prenočuje v Bohinjski Bistrici v hiši Nikolaja Sodje, da sta dve materi iz vasi Kamnje dali za maše, da bi ostala njuna sinova, ki sta odšla v partizane, verna. Povedal je, da skrbi za župnije, kjer manjka dvajset duhovnikov, da je delavnih le še pet mlajših. Vos je hotela izvedeti njihova imena. »To so tisti organizatorji, za katere si hotel vedeti imena. Imen teh nismo mogli izvedeti,« je zapisal sekretar OF. Huth je nevede omenil le ime duhovnika Hitija, ki naj bi bil nekje blizu Kranja ali Škofje Loke.

Potem je poročevalec zapisal: »Palica mu ni v nobenem primeru mogla biti v pomoč pri njegovih izpovedih. S silo ni povedal prav ničesar, le na koncu je blebetal o Torkarju in Sodji, vendar pa tako nerazločno, da nismo mogli pravilno razumeti.«

Iz tega se vidi, da so Hutha strahovito mučili. Čeprav je poročevalec v tem poročilu omenjal »palico«, ki da jim ni bila v pomoč, drugi viri govorijo, da so ga imeli privezanega v zraku, pod njim pa so kurili ogenj ter ga žgali. Poročevalec je zapisal, da je »blebetal« tako nerazločno, da ga niso mogli razumeti, kar zgovorno pove, kako hudo so ga mučili in v kakšnem hudem stanju je moral biti.

Omenil je tudi, da se je eden od navzočih izdajal za tistega partizana, za katerega je dala njegova mati iz Kamenj za mašo. Ta partizan T. pa da je bil med zaslišanjem Hutha nekje drugje. Huth je v prepričanju, da ima pred seboj tega fanta, ki je študiral v Škofovih zavodih v Šentvidu (Janez Repinc - Triglavski?), naročil, naj sporoči mami v Podkoren in škofu Rožmanu, če ga bodo ustrelili.

PRIZOR KOT Z GOLGOTE

V zadnjem delu je poročevalec posredno povedal, da pri Huthu niso našli nič obremenilnega. Nasprotno. »Razen obleke smo mu zaplenili tudi aktovko s precej zanimivimi stvarmi. V nji je bilo mašno vino, jesenski del brevirja, posodice s svetim oljem, cela vrsta malih hostij, ter nekaj velikih. Vijoličasta štola za spoved, rožni venec, števec za pritiskanje, ter nekaj dokumentov. Kadar je vršil spoved, je imel v rokah števec, da je vedel koliko jih je bilo pri spovedi. Kadar je obhajal, je pritiskal nanj ministrant.«

Z hostijami, ki so mu jih vosovci odvzeli, je hotel Huth tisti dan obhajati prvoobhajance na Koprivniku in v Bohinjski Srednji vasi. Poročevalec je poročilo končal s podatkom, ki nehote spominja na prizor z Golgote: »Par dni potem, ko se je izvedelo naokoli, da ga je zmanjkalo, sta prišli dve ženski. Mogoče, da je bila ena njegova mati, a druga pa je bila žena nekega Bohinca iz Jesenic in sta povpraševali v tej zadevi.«

KRAMP, GNOJ, LISICE ...

Rok Aleš je prispeval še nekaj podatkov o krutem partizanskem umoru na Koprivniku. Odpravil se je namreč na Koprivnik in tam spraševal ljudi, če bi mu vedel kdo kaj povedati o Srečku Huthu. »Najprej je slabo kazalo. Domačini so se držali skrivnostno: 'Jaz nič ne vem, tega vprašajte, ja, tudi jaz nič ne vem – danes ni nikomur zaupati.' Tako sem obredel nekaj hiš; povsod so me pošiljali naprej. Potem pa sem srečal starejšo žensko, ki mi je le zaupala, da je bil res g. Huth ubit na Koprivniku. Kmet iz tiste hiše da je vozil, da je bil spet pri oni hiši v gnoj zakopan, da so ga potem od tam prekopali in prenesli ostanke v jamo, vendar premalo globoko in so lisice izbrskale kosti. 'Kje so pa zdaj, tega ne vem!'

'Gospa, vi vse veste, pa se bojite,' ji pravim. 'Glejte, jaz vas ne poznam, vi mene ne poznate, bi mi lahko kaj več zaupali.' 'Ja, v tisto hišo pojdite ali pa v ono, tam več vedo,' mi zaupa žena.

Tega dne nisem vsega izvedel, zato sem po nekaj tednih še enkrat poskusil. Srečal sem može, se spustil z njimi v pogovor in mimogrede vprašal, ali kaj vedo o duhovniku, ki so ga pobili partizani. Tako je eden od njih le spregovoril: 'Ja, nekaj vem, pa sem bil še otrok. Tudi jaz sem takrat čakal na prvo obhajilo. Vidite, pri tej hiši je bil v gnoj zakopan. Še lani je sveča gorela pri gnoju. Tisti, ki ga je pobil, se je hvalil, kako ga je na koncu usekal s krampom po glavi in da je tedaj bevsknil kakor pujs. Tam gori na skednju za vasjo so ga pa pekli in spuščali na ogenj. Pravijo, da je imel hostij po žepih kot toče. Iz tega je nastala legenda, da je tisto leto na Koprivniku padala tako debela

toča, da je vse zeleno oklestila. Ljudje niso imeli kaj za živino. Še sreča, da so bile živilske nakaznice.'

Pri cerkvi pa sem srečal staro ženico, ki mi je na moje poizvedovanje odvrnila: 'Nič ne skrbite! Huth je že v blagoslovljeni zemlji.'

Pa še enega gospoda sem naprosil, naj mimogrede, ko gre večkrat na Koprivnik, kaj poizve. Pa mi je po nekaj tednih sporočil, da je dobil odgovor: 'A zdaj še ti brskaš? Že zadnjič je tu nekdo raziskoval. Ali ste kaj v zvezi?' 'Ne, ne, kar tako vprašam. Nekoč sem slišal o tem, pa sem se sedaj spomnil.' Opozoril me je, naj ne poizvedujem več, ker je nevarno.« Tako torej Rok Aleš.

PRIPOVEDI DOMAČINOV

V petek, 6. julija 2007, sem se odpravil na Koprivnik. Tam so mi domačini potrdili Huthovo mučeniško smrt, vendar sem se srečal tudi z različnimi informacijami, tudi z dezinformacijami. Ena od slednjih je, da naj bi Hutha potem, ko so ga po umoru zakopali v gnoj, potem prekopali za zunanji zid pokopališča, po vojni pa naj bi truplo odpeljali sorodniki nekam proti Kranjski Gori (to mi je povedal župnik Štefan Vozlič). To seveda ni res. Franca Korošec mi je povedala, da naj bi tam zakopali kosti drugih partizanskih žrtev, potem pa spet izkopali. Župnik Vozlič mi je povedal tudi, da naj bi šel po Hutha v dolino Dijak, po domače Fortunčev, vendar po pripovedi zakoncev Korošec (Koprivnik 8) tudi to ni res.

Pojdimo po vrsti, kaj so mi povedali na Koprivniku o Huthovem umoru. Franca Korošec (Koprivnik 8) mi je ob prisotnosti svojega moža, domačina, povedala, da je Frančiška Strgar pripravila otroke na obhajilo. Anton Korošec s Koprivnika je z vozom s konjsko vprego šel v dolino proti Bohinju po duhovnika Srečka Hutha. Na predelu med Jereko in Koprivnikom, ki se imenuje Na Mlakah, sta ga ugrabila partizana, oblečena v nemško uniformo. Domačini so kasneje Korošču zelo zamerili, da ni Huthu rekel kaj ga čaka in ga odvrnil od poti na Koprivnik. Ker Hutha ni bilo, so se otroci razšli.

Srečka Hutha so mučili na domačiji Antona Korošca (umrl je leta 1974), ki stoji na vzpetini nad Koprivnikom, zato se jim po domače reče pri Vršičniku. Še živega naj bi zakopali v gnoj ob hiši. Kasneje naj bi truplo izkopali in odvrgli v neko jamo nekje na območju Koprivnika (kot mi je povedala soseda župnišča). Nek domačin naj bi pred demokratizacijo na dan mrtvih prižgal sveče na kraju, kjer je bil Korošcev gnoj, zaradi česar naj bi si Korošcev sin Janez Korošec nabavil hudega psa.

MUČENEC ZA VERO

Iz zapisanega je razvidno, da je bil Srečko Huth duhovnik, ki se je ves predal svojemu poklicu. V težavnih in nevarnih časih je ilegalno hodil po Gorenjski in ljudi, ki so preživljali hude čase, oskrboval z Božjim blagoslovom. Tisto o nemškem vohunu oziroma o organizatorju »bele garde« so bile tipične komunistične izmišljotine. Tisti, ki so jih raztrosili okoli, so dobro vedeli, da niso resnične. Duhovnika Srečka Hutha so partizani umorili zato, ker je bil duhovnik, tako kot so med vojno umorili mnogo drugih duhovnikov. Iz zapisanega vidimo tudi to, da Srečko Huth še vedno nima svojega groba, in to, da je bil mučenec za vero.

SEZNAM BRALCEV

	1. berilo:	2. berilo:
NEDELJA, 8. 9.	Iz 35,4-7	Jak 2,1-5
23. nedelja med letom, katehetska	8.00 Andreja Bohinc 10.00 Breda Gašperin	Marko Koselj Roman Gašperin
NEDELJA, 15. 9.	Iz 50,5-9	Jak 2,14-18
24. nedelja med letom, ned. svet. kandidatov	8.00 Rudi Mikolaj 10.00 Janja Borič	Helena Mulej Robert Šifrer
NEDELJA, 22. 9.	Mdr 2,12.17-20	Jak 3,16-4,3
25. nedelja med letom, Slomškova nedelja	8.00 Darinka Dežman 10.00 Barbara Debeljak Rus	Anamarija Novak Aleš Vurnik
NEDELJA, 29. 9.	4 Mz 11,25-29	Jak 5,1-6
26. nedelja med letom	8.00 Magda Rozman 10.00 Matjaž Dijak	Rok Prešern Marija Dijak
NEDELJA, 6. 10.	1 Mz 2,18-24	Heb 2,9-11
27. nedelja med letom, rožnovenska nedelja	8.00 Stanka Rehberger 10.00 Irena Resman	Uroš Zapušek Andreja Jalen

ŽUPNIJSKA CERKEV: Na obnovo čakajo stranski oltarji: sv. Ana, sv. Katarina in sv. Rok in sv. Sebastijan in križev pot. Ofri in vaši darovi bodo namenjeni za obnovo oltarjev. ŽUPNIJSKI TRR: SI56031271000010674

GODOVI IN MAŠNI NAMENI:

NEDELJA 8. 9.		8.00 ZA FARANE IN DOBROTNIKE
23. NEDELJA MED LETOM ROJSTVO DEVICE MARIJE		10.00 † JANEZ LOTRIČ
PONEDELJEK 9. 9.	19.00	† KEMPERLE
PETER KLAVER, RED.		† JOŽE HAJNRIHAR, 7. DAN
TOREK 10. 9.	7.00	NA ČAST SVETEMU DUHU
NIKOLAJ TOLENTINSKI, SPOK.		
SREDA 11. 9.	19.00	† ERIKA FLAJS
BONAVENTURA, RED.		
ČETRTEK 12. 9.	19.00	† ANA IN MARIJA KOMAN
MARIJINO IME		
PETEK 13. 9.	19.00	† PAVLA IN ANTON BAŠKOVČ
JANEZ ZLATOUSTI, ŠK., C. UČ.		
SOBOTA 14. 9.	POK. KAPELA 8.00	† VSI POKOJNI RAĐOLČANI
POVIŠANJE SVETEGA KRIŽA	19.00	† MARIJA POGAČNIK, OBL.
NEDELJA 15. 9.		8.00 † KOVAČEVI
24. NEDELJA MED LETOM ŽALOSTNA MATI BOŽJA		10.00 ZA FARANE IN DOBROTNIKE
PONEDELJEK 16. 9.	19.00	† FRANCI PRETNAR
KORNELIJ, PP IN CIPRIJAN, ŠK., MUČ		V ZAHVALO
TOREK 17. 9.	LANCOVO: 9.00	† FRANCI ZUPAN
LAMBERT, ŠK., MUČ.		
SREDA 18. 9.	19.00	ZA ZADOŠČEVANJE GREHOV
JOŽEF KUPERTINSKI, DUH.		† FRANČIŠKA GREGORC, OBL.
ČETRTEK 19. 9.	19.00	† NADA PRETNAR, 30. DAN
TEODOR ANGLEŠKI, ŠK.		ZA ZDRAVJE
PETEK 20. 9.	19.00	† ANGELA MULEJ
ANDREJ KIM IN KOREJSKI MUČ.		
SOBOTA 21. 9.	19.00	† FRANCI NOVAK IN IVAN PODNAR
MATEJ, AP, EV.		
NEDELJA 22. 9.		8.00 † NADA PRETNAR
25. NEDELJA MED LETOM - SLOMŠKOVA		10.00 ZA FARANE IN DOBROTNIKE
PONEDELJEK 23. 9.	LANCOVO: 11.00	† KATARINA IN LOVRO ROZMAN
PIJ IZ PIETRELCINE, RED.	19.00	ZA ZDRAVJE
TOREK 24. 9.	7.00	† IZTOK ABERŠEK
ANTON MARTIN SLOMŠEK, ŠK.		
SREDA 25. 9.	19.00	† FRANCI ZUPAN
NIKOLAJ, KMET		
ČETRTEK 26. 9.	19.00	† FRANČIŠKA IN ANDREJ ZUPANC
KOZMA IN DAMJAN, MUČ.		
PETEK 27. 9.	19.00	† JANEZ IN APOLONIJA VODLAN
VINCENCIJ PAVELSKI, UST. LAZARISTOV		
SOBOTA 28. 9.	19.00	† DRAGUTIN MAUKO, OBL.
LOVRENC RUIZ IN JAP. MUČ.		
NEDELJA 29. 9.		8.00 † MIHAEL FIKFAK
26. NEDELJA MED LETOM MIHAEL, GABRIEL, RAFAEL, NADANGELI		10.00 † MARIJA IN BRIGITA ROZMAN
PONEDELJEK 30. 9.	19.00	† JOŽE KASTELIC
HIERONIM, DUH., C. UČ.		
TOREK 1. 10.	7.00	NA ČAST SV. DRUŽINI
TEREZIJA D. J., DEV.		
SREDA 2. 10.	19.00	† ERIKA GLAJS
ANGELI VARUHI		† JOŽE HAJNRIHAR, 30. DAN
ČETRTEK 3. 10.	19.00	† FERI OŠLAJ
GERARD, OP.		
PETEK 4. 10.	19.00	† FRANC HROVAT
FRANČIŠEK ASIŠKI, RED. UST.		
SOBOTA 5. 10.	19.00	† IVAN PODNAR
MARIJA FAVSTINA, RED.		
NEDELJA 6. 10.		8.00 ZA FARANE IN DOBROTNIKE
27. NEDELJA MED LETOM - ROŽNOVENSKA		10.00 † NEŽKA IN FRANC KACIN
BRUNO, UST. KARTUZIJEANOV		BOJAN HORVAT